

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XLII Nr. 9508 Prima ediție Luni 14 mai 1973 4 PAGINI — 30 BANI

CALITATEA PRODUCȚIEI sarcină patriotică, partinică a fiecăruia

O INIȚIATIVĂ INTERESANTĂ, UN „JURNAL”
CARE „VEDE TOT ȘI SPUNE TOT” — ȘI CITEVA
CONCLUZII ALE UNEI MESE ROTUNDE
A „ȘTIINȚII”

În multe din colectivele de întreprinderi, în rândul controlorilor, al inspectorilor județeni pentru controlul calității din județul Brăila, a apărut — putem spune — o atitudine nouă față de calitate: trecerea de la „a constata” calitatea la „a produce” calitatea, adică a transforma muncă în calitate într-un sistem organizat de acțiune. Aceasta se învârtă în activitatea de traducere în viață a indicațiilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din 28 februarie — 2 martie a.c., când s-a subliniat: „Respectarea indicilor de calitate este o obligație primordială de cea mai mare răspundere a conducătorilor întreprinderilor, a organizatorilor de partid, sindicale și de firmă, este pină la urmă o sarcină patriotică a fiecărui colectiv, a fiecărui muncitor”.

În sfera unor asemenea preocupări majore se înscrie și noua metodă de control — „jurnalul calității” — care se aplică într-un șir de întreprinderi din Brăila. Pentru a cunoaște condițiile care au impus aplicarea acestei metode, rezultatele obținute, să analizăm la o discuție, în jurul mesei rotunde, muncitorii, maștrii, inginerii, controlorii și inspectorii directorilor de întreprinderi și activiștii de partid.

— Problema ridicării calității produselor — arată Ing. Virgil Crisan, șeful secției economice a Comitetului județean Brăila al P.C.R. și vicepreședinte al Consiliului județean de control muncitoresc al activității economice și sociale — ne preocupă mai demult. În luna februarie a acestui an am analizat minuțios a problemei calității. În unele întreprinderi se fabricau încă produse care nu îndeplineau toate cerințele, normele de calitate prevăzute. La uzina „Progresul”, de exemplu, se înregistraseră defecte la diferențialele de față și spate ale excavatoarelor; la combinatul de fibre artificiale apăreau multe defecte la produsul scobofibră tip I și II și bumbac de mătăsărie similară prezentau și unele întreprinderi ale industriei alimentare, industriale locale, I.V.P.N.C., I.C.O.O.P. și altele. Ca atare, s-a intensificat preocuparea pentru găsirea și introducerea în întreprinderi a unor metode eficiente de control pe flux.

Ing. Constantin Dumitrache, inspector-șef al Inspectoratului județean pentru controlul calității produselor: „Am pornit de la cerința că nu e suficient să fim numai inspectori. Înainte de toate, noi suntem ingineri cu vechi stat de servicii în producție și nu ne poate fi indiferent modul în care se produce materialele. Produsele fabricate în județul Brăila sînt exportate în 52 de țări și jumii. Deci, și din aceste motive, ne-am aplecat să găsim metode mai bune, noi, numai prin a constata calitatea, ci și prin a o influența, a o „produce”. Cum? Am gândit să am experimentat mai multe procedee (produs cu produs, sondaj, autocontrol, metode statistico-matematice), dar dintr-o dată am ales să recomandăm Inspectoratului General de Stat pentru Controlul Calității metoda „jurnalul calității produselor”. Ea ne dă posibilitatea ca în perioade foarte scurte de timp (ore, zile...) să știm cum evoluează calitatea, ce defecte apar, din ce cauze, măsurăm pot fi luate, ca în final produsele să îndeplinească parametrii

stabiliti. Noua metodă constă în urmărirea pe flux a fiecărui produs, pe baza unei fișe bilanșare. În conținutul fișei apar șiruri și coloane referitoare la: producător, produsul controlat, cel care controlează, perioada de timp pe care se aplica controlul. Se elaborează apoi o histogramă a frecvenței defectelor care se împart în patru grupe, după gravitate: critice — penalizate cu 100 puncte, principale — cu 50 puncte, secundare — cu 10 puncte și minore — cu un punct. Fapt este că metoda se experimentează cu bune rezultate într-un număr de 12 întreprinderi, printre care combinatul de fibre artificiale, combinatul de prelucrare a lemnului, combinatul de celuloză și hîrtie, fabrica de confecții, întreprinderea vîel și vinului și altele.

Elena Agathon, muncitoare la fabrica de confecții: „Un puternic caracter mobilizator la creșterea calității l-a avut noua metodă de control în echipa în care lucrez: PROD 7, schimbul I, sectorul I. Aici, la 19 aprilie, în fișa jurnalului au apărut un număr de 58 defecte critice, din 1600 bucați controlate. După o scurtă analiză, s-a constatat că unele muncitoare au executat și montat gulerele cămășilor cu defecte. Întrucît munca este organizată pe flux, lucrătoarele care primesc semifabricatele pentru operațiunile următoare au devenit mai atente, refuzînd piesele cu defecte, întîrîndu-se astfel autocontrolul. La sfîrșitul lunii aprilie, numărul defectelor a scăzut de la 58 la 20. Acum, după fiecare schimb, muncitoarele trec prin fața acestor adevărate oglinzi și își citesc calitatea muncii lor. Succesele noastre au „a-larmat” pur și simplu celelalte schimburi, le-au antrenat în însușirea acestei metode de control și s-a declanșat o adevărată întrecere a abilității. Rezultatele? După două luni de aplicare, indicele defectelor a ajuns de la 4,89 puncte de penalizare pe unitate, la 1,76 puncte în schimbul I și de la 6,62 la 2,57 puncte în schimbul al II-lea.

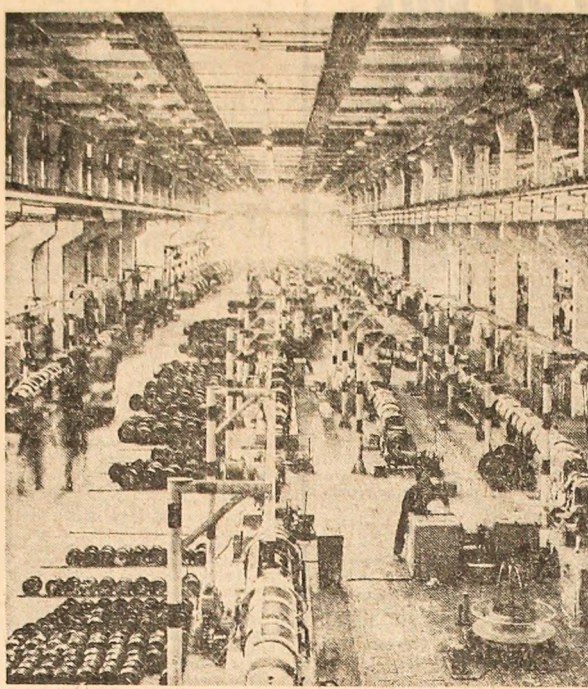
Ion Tăftan, maistrul la fabrica de hîrtie a combinatului de celuloză și hîrtie: „În fabrica noastră, noua metodă de control a avut și un alt efect: a înlăturat diferențele dintre „Moșă rotundă” realizată de N. Grigore MĂRĂȘANU, corespondentul „Științei”

(Continuare în pag. a III-a)

Oricum încercare de defuziune a științei azi trebuie să includă referințe la activitatea Politehnicilor. Acolo se află o reputată școală de ingineri, un puternic centru de cercetare tehnică, nucleul radiat al unei emulații generoase. Prin mii de fire, școala de ingineri de pe malul Begaj este legată de problemele cele mai noi ale economiei naționale, înclt cursurile și lucrările sale practice și teoretice, formîndu-le spiritul și înțelegerea în avangarda preocupărilor tehnice. Înțelegerea cu producția, indispensabilă pentru un viitor înziner a însemnat și pentru cadrele didactice, și pentru studenții timisoareni prilejul de a afla sîntul și de a căuta forme noi de activitate didactică și științifică.

CULTUL MUNCII în „uzina” din incinta Politehnicii

Invățămînt, la fel de preocupat ca și în domeniul tehnic, concentrat și activ, avînd calmul tensionat al unui arc bine întins. Am discutat pe la rădăcinile unei mai recente opere colective a Politehnicilor timisoareni, la atelierul-scoală de la Facultatea de mecanică, un element esențial în activitatea de integrare a stu-

CLUJ (Correspondența „Științei”, Al. Muresan). — De la începutul anului și pînă în prezent, metalurgistii din Industria sîrmii din Cîmpia Turzii au realizat peste 100 milioane lei la producția globală și 15,2 milioane lei la producția marfa. În unități fizice, aceste valori se concretizează în: 350 tone oțel, 1700 tone laminat, 200 tone sîrmă trefilată, 900 tone sîrmă zincată, 470 tone electrozi de sudură și 850 kilometri conductori electrici izolați. Planul la export a fost depășit și el cu 450.000 lei valuta. Întrecerea continuă cu același entu-

ziazim. De remarcat este faptul că întreaga cantitate de oțel peste plan a fost obținută prin îmbunătățirea indicilor de utilizare a cuptoarelor, indicii care au atins un nivel de 91,5 la sută. În fotografie: imagine din secțio- cuburi o uzine.

Ieri, la Arad FINALELE UNEI MARI COMPETIȚII SPORTIVE DE MASĂ

„CROSUL TINERETULUI” — la start, în întregă țară, aproape două milioane de tineri și tinere. Finaliștii, ieri la Arad, 480 frunțași pe județe. La capătul unor pasionate întreceri au fost desemnați „frunțașii frunțașilor”.

Este prof. dr. ing. Creta Gavril, de asemenea, venit la Politehnică după un deceniu și jumătate de activitate productivă. Amîndoi cunosc bine exigențele activității concrete, ale practicii uzinale. Atelierul-scoală de pe linia Facultatea de mecanică a Politehnicii din Timisoara este situat într-o clădire anume construită, respectînd principiile de organizare ale unității industriale, cu spații larguri împărțite, animat de o forță tinerească. Toate activitățile sînt centrale, de contracte, întrucît institutul cu întreprinderi din județ sau din țară. De pildă, sudura se învîrtă executînd lucrări cerute de Electromotor, sub conducerea unui instructor, în boxe speciale amenajate. Lăcășeria se deprime prin confecționarea unor mese de botal pentru aceeași întreprindere timisoareană. Temele de studiu conduc adeseori la realizarea unor dispozitive noi, pînă în mîsură resorțurile ascunse ale creativității studentului. Am vă-

tă uzină organizată ca atare și condusă de oameni cu o bogată experiență a producției. „Atelierul este structurat pe așa-numita școală rezilientă, continuă profesorul Anton. Director este conf. dr. ing. Grosanu Iosif, un cadru didactic cu mare experiență, fost muncitor la Resita, iar inginerul-șef de concep-

LA SEMĂNAT PE ULTIMELE SUPRAFETE

CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT

ARGES

Au căzut ploile abundente. Se considera că abia peste câteva zile se va putea intra în câmp. O asemenea „prognoză” genera stare de acalmie, lată că cei care cunosc pulsul pămîntului nu ascultă decît ceea ce văd și simt ei. Am întreprins ieri, duminică, în zori de zi, un raid fulger pe un traseu de circa 150 km în unități cu o situație critică la însămințatul porumbului. Rădăm câteva secvențe. Ora 5:30: secția de mecanizare de la cooperativa din Cornăești — fără tractoare. Am simțit bătaia vîntului de azi noapte și am adus în zori toți tractoriștii — ne spune Ion Păun, șeful de secție. Arăm. Cel 18 tractoriștii prezenți: Păun, Cobănic, Radu Ion, Grigore Florea, Dumitru Firan etc. au arat fierii 64 ha. Întîmîm: Ionești — aici tractor; Tutulești — la fel. Aici, ca și în alte secții de mecanizare, toată suflarea mecanizatorilor se află în câmp. Tractoriștii sînt astăzi oameni care decid soarta producției. La fața locului, veniți să dea deșteptarea mecanizatorilor, pe traseul parcurs, directorul Direcției agricole Argeș a rămas mirat: tractoriștii erau de mult în câmp. Cîteva sute de mecanizatori au arat ieri peste 1.000 de hectare teren bun de însămințat porumb.

VRANCEA

Ploaia de săptămîna trecută a aminat cu cîteva zile momentul încheierii însămințărilor. De aceea, duminică în județul Vrancea s-a lucrat din plin, ca într-o zi obișnuită, din zori pînă seara. Cea mai masivă concentrare de forțe s-a realizat pe ogoarele din sud-estul județului, unde au mai rămas de semănat aproape 6.500 ha, din care 3.600 ha cu porumb. Aici, 640 mecanizatori de la secții, împreună cu alți 350 veniți în ajutor de la stațiunile de mecanizare Panceu, Adjud, Odobești și Sihlea, au fost organizați în grupe mari, complexe, pentru a executa concomitent aratul, pregătirea terenului și semănatul. În acest fel, viteza de lucru la semănat a crescut. Spre seară s-a făcut un bilanș al activității. „Mecanizatorii au muncit bine — ne-a spus Ion Mocanu, director adjunct al Direcției agricole județene. Au pregătit 1.500 ha cu semănat 1.700 ha.

în fotografie: imagine din secțio- cuburi o uzine.

IAȘI

În toate cooperativele agricole din județul Iași, care n-au încheiat încă semănatul porumbului, s-a lucrat duminică cu toate forțele la pregătirea terenului și la semănat. La Schitu Duca, de pildă, a intrat în câmp, la brigada Dumitreschi-Gălății, 8 tractoriști. Toți lucrău de zor, botărliți ca pînă seara să pregătească și să încheie semănatul pe ultima lară de 30 de hectare. La fel s-a lucrat duminică și la Dolhești, însămințîndu-se, pînă seara, ultimele 50 ha cu porumb. De asemenea, s-a lucrat cu opor, pînă seara tirziu, și la coopera-

În unitățile agricole din județul Tulcea, însămințările de primăvară s-au încheiat timp. Acum, toate forțele sînt concentrate la întreținerea culturilor. La cooperativa agricolă din Caomurlia de Sus se execută lucrări de combatere a dăunătorilor. Foto: S. Cristian

tive agricole Prisăcani, Tuțora, Osol, Bosis, Costuleni și Grozești, unități care au suferit de pe urma inundațiilor la începutul primăverii. Pînă duminică seara, în cooperativele agricole din județul Iași s-au însămințat cu porumb peste 90 la sută din cele 75.000 ha. În unitățile agricole de stat semănatul porumbului s-a încheiat.

în fotografie: imagine din secțio- cuburi o uzine.

SIBIU

Cuvîntul de ordine dat pentru aceste zile de Comitetul județean de partid Sibiu — mobilizarea tuturor forțelor pentru înlăturarea într-un

timp cât mai scurt a urmărilor provocate de ploile abundente de săptămîna trecută și încheierea grăbnică a însămințărilor — a găsit și ieri, duminică, un larg ecou în rîndurile membrilor muncii din județ. Încă de la primele ore ale dimineții, peste 7.000 de țărani cooperatori, mecanizatori, muncitori din diferite întreprinderi, militari au ieșit la săpat de șanțuri și canale pentru scurgerea apelor. S-au muncit intens pe terenurile cooperativele agricole Cristian, Oriat, Gălbău, Racovița, Scovel, Avrig, Cornăești, Noerlich, Alțina și altele, ieri au fost săpate canale și șanțuri care asigură scurgerea apelor de pe 1.500 hectare teren.

BRĂILA

Pînă la 13 mai, în județul Brăila s-au însămințat 92.000 hectare, din totalul de 114.000 hectare prevăzute a se cultiva cu porumb. Suprafața mare rămasă de semănat — în spe-

În unitățile agricole din județul Tulcea, însămințările de primăvară s-au încheiat timp. Acum, toate forțele sînt concentrate la întreținerea culturilor. La cooperativa agricolă din Caomurlia de Sus se execută lucrări de combatere a dăunătorilor. Foto: S. Cristian

cial în zona depresionară a județului — a făcut ca ziua de ieri să capete din nou caracteristicile unei zile normale de lucru. S-a lucrat, în special, în cooperativele agricole din raza de activitate a stațiunilor de mecanizare Romanu Faurel și Măxineni. Direcția agricolă județeană a transferat în aceste unități agricole un mare număr de tractoare, semăntori discuri pentru urgarea lucrărilor. Ca urmare, ieri s-a lucrat din plin, îndeosebi în cooperativele agricole Romanu, Corbu, Găseanca, Măxineni, Mircea Vodă, Dedulești și altele. La Bărăganu, de pildă, s-au însămințat peste 45 hectare cu porumb, în 2-3 zile, această lucrare se va încheia.

ȘTIINȚA - pentru toți, pe înțelesul tuturor

Ridicarea nivelului general de cunoaștere al maselor, lărgirea orizontului de cunoștințe științifice al întregului popor constituie o condiție esențială a progresului economic și social, al civilizației și al bunăstării. Întrucît înseși preacîșirea profesională, folosirea adecvată a mijloacelor perfecționare de producție, formarea și dezvoltarea concepției științifice despre lume impun înțelegerea și însușirea științei și tehnicii actuale.

Știința și tehnica au creat, ele însele, și o serie de mijloace ingenioase de răspîndire a cunoștințelor — cele audio-vizuale oferite de radio, de cinematografie sau televiziune, care vin în mod eficient în sprijinul metodei tradiționale, care sînt conferința, cursul, demonstrația experimentală sau practică, sau al mijloacelor mai recente, ca panourile, machetele, expozițiile, muzeele, casele de cultură, cluburile științifico-tehnice. Releind importanța și activitatea multora dintre acestea, trebuie totuși să acordăm un loc de frunte, poate cel mai de frunte, cărții în acest important arsenal destinat răspîndirii științei și culturii în rîndurile largi ale populației.

„Verba volant, scripta manent” — neam, încă de acum peste 2.000 ani, strămoșii noștri romani, iar revoluția pe care invenția tiparului a produs-o n-a mai putut fi oprită de obscurantismul medieval, înfrîngînd pînă și teoarea încluziunii, care ardea cu aceeași furie cărțile ca pe autorii acestora.

Acad. Nicolae TEODORESCU
(Continuare în pag. a III-a)

IN ZIARUL DE AZI:

- Actualitatea culturală
- În confruntare: SCRISORI ȘI RĂSPUNSURI
- Circulația rutieră poate deveni mai puțin poluantă

Foto: N. Marica

actualitatea culturală

SCENA

Premiere în cadrul Festivalului dramaturgiei ruse și sovietice

● **TEATRUL NAȚIONAL „I. L. CARAGIALE”** a înscris pe afișul său: „Furtuna” de A. N. Ostrovski. Cu: Dina Cocea, artistă emerită, Leopoldina Blănuță, Draga Olteanu, Emanoil Petru, Matei Gheorghiu, George Motol, Costel Constantin, Traian Stănescu, Tamara Crețulescu, Ion Hentea, N. C. Bănescu, Tina Iononescu, Șerban Iamandi, Elena Sereda, Almeda Iacobescu, G. Sirbu. Regia: George Todorescu. Decorații: Paul Bortnovski. Costume: Smaranda Brănescu. Muzică: Cornelia Ceazar.

● **TEATRUL MAGHIAR DE STAT DIN CLUJ** prezintă în premieră „Livada cu visini” de A. P. Cehov. Regia: Ștefan Ștefan. Scenografia: Paul Bortnovski.

● **TEATRUL DRAMATIC DIN BRĂSOV** prezintă „Casa asta veche și dragă” de Alexei Astașev, premieră în țară. Regia: Mihai Berechet; scenografia: Florica Mălureanu. În distribuție: E. Mihăilă Brăsoveanu, Virginia Marcu, Luminița Blănuț, Angela Costache, Paul Lavric, Ștefan Dedu Farca, Melania Niculescu.

Alte premiere

● **TEATRUL IV** prezintă în premieră, marți 15 mai a. c., spectacolul cu piesa „Festivalet Unirii” de Tudor Salmaru, realizat în colaborare cu Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași. Regia: Dan Nasta. În distribuție: Ion Schimbinschi (Alexandru Ioan Cuza), Valeriu Mănescu (Elena), Emil Cășeru (Nicolae), Constantin Dănilă (Moc Ion Rostă), Petre Ciobotaru (Luchian), Constantin Dănilă (Vasile Alecsandri), Ștefan Dănilă (Voxoride), Saul Tășler (Mihail Kogălniceanu) și mulți alții. Scenografia: George Dorosenco. Adaptarea și regia TV: Nae Cosmescu.

● **TEATRUL DE STAT DIN ORADEA** a înscris în repertoriul său „Acești îngeri triști” de D. R. Popescu. Regia: Alexandru Colparci. Scenografia: Tatiana Manolescu-Uleu. În distribuție: Eugen Harizomenov, Grig Dristaru, Ion Abramo, Mia Popescu, Nicolae Barosa, Dorina Păunescu, Ana Popa, Marcel Șegăreanu, Ion Martin.

Mircea Breazu, Mihai Bălas, Mihaela Nestorescu.

● **TEATRUL „AL. DAVILA” DIN PITESTI** prezintă în sala Casel de cultură a sindicatelor din localitate premiera pe țară cu piesa „Vilornia” de Leonid Leonov, în regia lui Dan Nasta, artist emerit și scenograf. Distribuția este: Dan Nasta, distribuție: Iac. parte actorii: Const. Zărnescu, Angela Radoslavescu, Ileana Zărnescu, Cornel Ponearu, Dora Chertes, Dem. Niculescu, Gina Nicolae, Ana Vlădescu, Vistrian Roman, Sorin Zăvoilă, Julieta Strimbeanu, Ion Făsea și alții.

● **TEATRUL DE STAT „MIHAI EMINESCU” DIN BOTOSANI** a prezentat duminică spectacolul cu piesa „Furtuna” de A. N. Ostrovski. Regia: Eugen Traian Bortnovski; scenografia: Elena Brăduț. În distribuție: E. Mihăilă Brăsoveanu, Virginia Marcu, Luminița Blănuț, Angela Costache, Paul Lavric, Ștefan Dedu Farca, Melania Niculescu.

● **TEATRUL DRAMATIC DIN BRĂSOV** prezintă „Casa asta veche și dragă” de Alexei Astașev, premieră în țară. Regia: Mihai Berechet; scenografia: Florica Mălureanu. În distribuție: E. Mihăilă Brăsoveanu, Virginia Marcu, Luminița Blănuț, Angela Costache, Paul Lavric, Ștefan Dedu Farca, Melania Niculescu.

● **TEATRUL MAGHIAR DE STAT DIN SFINTU-GHEORGHE** a prezentat duminică seara pe scena Casei de cultură din Mierureu Ciuc, în premieră pe țară, piesa „Exterioarul” („A köbön”) de Illyés Gyula. Eroul principal al operii cunoscutului scriitor din R. P. Ungară este Teleki László, figură proeminentă a revoluției burghezo-democratice din 1848-1849 din Ungaria, republican și promotor consecvent al ideii luptei comune a românilor și maghiarilor din Transilvania împotriva dominației habsburgice. În rolurile principale: Zsolos Árpád, Dukász Anna, artistă emerită, și Péterfy Lajos, regia: Völgyesi András.

● **TEATRUL MAGHIAR DE STAT DIN SFINTU-GHEORGHE** a prezentat duminică seara pe scena Casei de cultură din Mierureu Ciuc, în premieră pe țară, piesa „Exterioarul” („A köbön”) de Illyés Gyula. Eroul principal al operii cunoscutului scriitor din R. P. Ungară este Teleki László, figură proeminentă a revoluției burghezo-democratice din 1848-1849 din Ungaria, republican și promotor consecvent al ideii luptei comune a românilor și maghiarilor din Transilvania împotriva dominației habsburgice. În rolurile principale: Zsolos Árpád, Dukász Anna, artistă emerită, și Péterfy Lajos, regia: Völgyesi András.

PE SCENA CRAIOVEANĂ

Opereta „Lăsați-mă să cânt”

De curând a intrat în repertoriul scetiei de operetă a Filarmonicii din Craiova o lucrare românească: opereta „Lăsați-mă să cânt” de Gheras Dendrino, operetă care de la apariție și până acum a fost prezentată în numeroase montări.

Regizorul Nicolae Clubuc-Vrancea imprimă de la primul act, de la veselul duet Suzana-Nastasi — vivacitate. Dar, în același timp, subliniază momentele eroice și eroice prin muzica lui Ciprian Perumbescu compozitor înalt pe care istoria muzicii românești îl cinstește, compozitor patriot, călăuzit în toată activitatea sa de un mare „componist” — poporul român. Regizorul a lucrat minuțios cu fiecare interpret, l-a condus spre o mișcare scenică înaltă, expresivă. Culetele cu arile, cu momentele coregrafice, cu replicile dramatice sau cele cu haz sînt pe cît cu puțin bine legate între ele, ca și cum ele minime momente stative. Bineînțeles că unii interpreți s-au încadrat mai bine to-

nelul impus, alții au încercat doar; în orice caz a fost clar efortul fiecăruia de a-și însuși joacă scenică propusă de regie, de a fi cît mai prezent, de a contura cu expresie personală respectiv. Regretabil că la acest lucru nu s-a putut adăuga un decor inspirat din scenografia este semnalat de Ion Claprin. Coreografia — doși fără prea multe idei originale — a dat curaj și a făcut bine legătură între momentele eroice și eroice prin muzica lui Ciprian Perumbescu. Am aplaudat-o pe înăra solistei Virginia Melianu care a făcut o bună creație într-un rol secundar; apoi pe A-

nelul impus, alții au încercat doar; în orice caz a fost clar efortul fiecăruia de a-și însuși joacă scenică propusă de regie, de a fi cît mai prezent, de a contura cu expresie personală respectiv. Regretabil că la acest lucru nu s-a putut adăuga un decor inspirat din scenografia este semnalat de Ion Claprin. Coreografia — doși fără prea multe idei originale — a dat curaj și a făcut bine legătură între momentele eroice și eroice prin muzica lui Ciprian Perumbescu. Am aplaudat-o pe înăra solistei Virginia Melianu care a făcut o bună creație într-un rol secundar; apoi pe A-

Omagiu creației lui Miron Radu Paraschivescu

Prezența mereu vie a poetului de înaltă vibrație intelectuală și de rară dăruire umană care a fost Miron Radu Paraschivescu și vi amagiată în cadrul manifestării lunare a Muzeului Literaturii Române, „Rotonda 13”, ce va avea loc azi, 14 mai, ora 19, la sediul muzeului din str. Fundației nr. 4. Prietenii și colegii de generație, personalități ale vieții culturale — George Măgulescu, Ștefan Voicu, Dorina Rădulescu, Stefan Roll, Brunca Fox — vor evoca memoria regretatului scriitor. „Amfizion”: Șerban Cioculescu. Vor fi audiate, de asemenea, înregistrări pe bandă de magnetofon cu glasul poetului.

EXPOZIȚII

BOTOSANI (Correspondenții „Științei”, M. Zamfirescu). — Într-una din sălile cabinetului Județului de la Botosani s-a deschis o interesantă expoziție intitulată: „Revoluția română de la 1848 în acte și documente”. Evocare amplă a evenimentelor petrecute cu 125 de ani în urmă în Moldova, Tara Românească și Transilvania, expoziția înfățișează aspecte semnificative ale revoluției de la 1848, cărți, opere ale revoluționarilor, acte și alte documente referitoare la izbucnirea, desfășurarea și reprimarea revoluției.

Tot în Botosani, la Casa Corpului didactic, s-a deschis expoziția „80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitoare din România”.

● Astăzi, 14 mai, în sala Dallos (Bd. Nicolae Bălcescu nr. 18) va avea loc vernisajul expoziției pictorului francez Eduard Pignon.

● Începând de marți 15 mai, în sălile Muzeului de artă al Republicii Socialiste România (str. Știrbei Vodă nr. 1-3) poate fi vizitată expoziția Lucas Craiache. Expoziția reuneste lucrări de pictură și xilografie ale marelui maestru aflate în colecțiile din Republica Democrată Germană.

● „Imaginile din Venezuela” se intitulă expoziția de fotografie care se deschide astăzi, 14 mai, în sala Casei de cultură a I.R.C.C.S. (str. Mihai Eminescu nr. 6).

GALAȚI (Correspondenții „Științei”, Tudorel Oancea). — Muzeul de artă românească modernă și contemporană din Galați a deschis „Salonul de primăvară” al artiștilor plastici gălațeni. Grupul din circa 50 de lucrări de pictură, sculptură, grafică și artă decorativă dintre cele mai recente ale plasticienilor gălațeni, expoziția de primăvară este organizată în scopul promovării artiștilor locali și a creației lor. În cadrul expoziției sunt prezentate și lucrările unor artiști din țară și din străinătate.

● După „Singe vienez” arată opereta craioveană, decl. buclău lui o nouă premieră, un spectacol în care teoria se lăsa să spună cuvântul.

Smaranda OTEANU

SATU-MARE (Correspondenții „Științei”, Octav Grumeza). — Salonul de artă plastică al municipiului Satu-Mare găzduiește de câteva zile expoziția retrospectivă a pictorului sătmărean Toth Gula (1891-1970). Sint expuse 60 dintre cele mai reprezentative lucrări de pictură și grafică. În care artistul a reușit o profundă sensibilitate, de-a lungul multor decenii, înaintea lui orăștii sau natal, ale altor orase ale țării. În ansamblul său, expoziția reflectă crezul educațiv-estetic care l-a călăuzit înelctat pe artist în activitatea sa.

O amplă manifestare folclorică

„SĂRBĂTOAREA LILIACULUI”

DROBETA TURNU-SEVERIN (Correspondenții „Științei”, Virgil Tătaru). — Duminică, în localitatea Panoarele din Județul Mehedinți a avut loc tradiționala Sărbătoare a liliacului. Situată într-un cadru natural inedit — cunoscutul pod natural din piatră și lacul Zăton — pădurea de liliac ce se întinde pe o suprafață de 35 ha a devenit, în fiecare an, în prima jumătate a lunii mai, locul unor ample manifestări folclorice. În cursul zilei de ieri și-au dat întâlnire la Panoarele formate artistice din întreg cuprinsul județului care au prezentat, pe estradă amănunțit în ser liber, atracțiile broșate artistice. Sărbătoarea liliacului a reunit mulți de oameni pe meleagurile mehedințene, din județele învecinate și alte locuri din țară. Pînă noaptea trziu cîntecul, jocul și voala bună au dat acestui ample manifestări semnificative unei adevărate sărbători a primăverii.

În confruntare:

SCRISORI și RĂSPUNSURI

MĂSURI FERME, CU TERMENE PRECISE

Blocul nr. 22, de pe Magistrala Nord-Sud din București, este dat în folosință din 1960. Cu toate acestea, el nu a fost recepționat nici până acum, deoarece prezintă defecțiuni serioase, care provoacă localităților mari necazuri. În scrisorile adresate direcției de locații se arată că, atunci cînd plouă, apa se scurge prin terasa blocului sau se infiltră prin pereți, geamurile și ușile apartamentelor nu lăsați marci, planșele prezintă crăpături etc. Scrisoarea sublinia, totuși, că în anii care au trecut au fost sesizate organele competente, dar localitățile s-au ales doar cu... promisiuni.

Bercent va executa lucrarea respectivă în perioada 30 VI-30 IX a.c. acești intruprindere vor remedia defecțiunile uși metalice de la intrarea în bloc; I.D.G.B. va revizui instalația de încălzire și vasul tampon al blocului pînă la 30 iunie 1973.

Controlul executării termenilor lucrărilor provăzute — pe care, cu siguranță, organele C.P.M.B. îl vor exercita temeinic — va asigura aducerea blocului în stare de folosință normală.

DUPĂ PROIECTANT, POTOPUL?

O scrisoare adresată direcției de locații al satului Potlogu, comuna Gortoga, Județul Prahova, semnata în în urma modernizării șoselei București-Ploiești (satul fiind situat de-a lungul acesteia), adresa casei și curții lor sînt inundate de apă. Cînd, în primăvară, s-au tocit zăpezile, multe gospodării au fost aproape izolate de aproape. Cauza? Proiectul de lărgire a șoselei n-a fost bine întocmit. În răspunsul trimis direcției de locații popular județean Prahova, se arată: „Sesizarea este neaoșințată. Prin dublarea șoselei s-a executat un rambleu care a înălțat traseul față de gospodăriile durate de o parte și de alta a șoselei. Urmează a ploilor abundente, apele se scurg în curțile gospodăriilor, pătrundînd și în casele locuitorilor din zonă. Fenomenul se explică prin faptul că în porțiunea respectivă de șosea nu s-a prevăzută o po-

ARTIȘTI ROMÂNI PESTE HOTARE

AUSTRIA

De curând, un mînaunchi de tînji dansatori ai Operelor din București și Cluj au participat la realizarea unor spectacole de balet în coregrafia maestrului Oleg Danovschi, la Klagenfurt, în Austria. Iată cîteva spicuri din cronicile apărute în presa locală: „Într-o seară de dansuri, Oleg Danovschi a realizat un spectacol care depășește orice închipuire. Rareori poate fi întâlnită o asemenea frumusețe a mișcărilor, o expresivitate care să se împletească atât de firesc cu o tehnică perfectă” („Volkszeitung Kärnten”); „Publicul a fost impresionat cu aplauze pe lângă illeșcu și Marlene Stănescu. Este o adevărată plăcere să ai prilejul să-ți vezi dansind pe acesți doi artiști excepționali” („Volkszeitung”); „...am revăzut pe Cristina Hame și Petre Ciortea. Fiecare din mișcările lor a exprimat cele mai fine nuanțe, împletindu-se armonios și reușind să dea o adevărată vrajă” („Volkszeitung”); „Petrol Bojidar — iute ca o veveriță, demon și moșneg în același timp — a realizat un Coppellu impresionant” („Kärntners Tageszeitung”); „O plastică excepțională și o mimică deosebit de expresivă au vădit Valeria Gherghel, visătorul Radu Clușă și demonul Ion Tugearu” („Kleine Zeitung”).

SUECIA

Pianistul Valentin Gheorghiu s-a întors recent dintr-un turcu în Suedia, unde a cîntat cu Filarmonica din Stockholm. Cronicarul ziarului „Svenska Dagbladet” suna despre pianistul român: „Valentin Gheorghiu este unul dintre puținii care au evoluat și s-au maturizat; pe parcursul carierei lor, numele său putînd fi promovat alături de cele ale lui Curzon, Serkin, Rubinstein și înră a lui Clivja. Interpretarea pe care a dat-o Concertului nr. 1 de Mendelssohn-Bartholdy se înscrisse printre evenimentele muzicale de nivel înalt, el stăpînîndu-se tehnica instrumentului său pînă la perfecțiune, făcînd sunetul să trăiască, să respire”.

„Înșir-le mărgărite”, de Victor Eftimiu, la Teatrul „Victor Ion Popa” din Birlod

În sălile de concert

● **Evenimentele săptămîinii**: Duminică 20 mai, ora 20, la Ateueul Român are loc concertul extraordinar dat de Bach-Orchester des Gewandhaus din Leipzig. Recitalul violonistului sovietic Vasili Tretlakov — miercuri 16, ora 20, la Ateueul Român. În această săptămîină se desfășoară și Zilele muzicii din R. D. Germană. Dirijorul Heinz Fricke prezintă un program alcătuit din plese semnate de Schumann, Eisler, Rosenfeld, Solist: Gustav Schmal.

● **Milina seară**, ora 20, la Ateueul Român, în ciclul „12 concerte extraordinare”, pianistul Valentin Gheorghiu, sub bagheta lui Mircea Cristescu, oferă un Concert de concerte. În program lucrări de Mozart, Schumann, Valentin Gheorghiu. Își dă concursul tînră pianista Ilina Dumitrescu.

● **Simfonici Radioteleviziunii** — Joi 17, ora 20, va avea la pupitrul Român ar de loc concertul extraordinar dat de Bach-Orchester des Gewandhaus din Leipzig. Recitalul violonistului sovietic Vasili Tretlakov — miercuri 16, ora 20, la Ateueul Român. În această săptămîină se desfășoară și Zilele muzicii din R. D. Germană. Dirijorul Heinz Fricke prezintă un program alcătuit din plese semnate de Schumann, Eisler, Rosenfeld, Solist: Gustav Schmal.

● **Milina seară**, ora 20, la Ateueul Român, în ciclul „12 concerte extraordinare”, pianistul Valentin Gheorghiu, sub bagheta lui Mircea Cristescu, oferă un Concert de concerte. În program lucrări de Mozart, Schumann, Valentin Gheorghiu. Își dă concursul tînră pianista Ilina Dumitrescu.

Filme în premieră

● **Drumurile bărbatilor** — producție a studiourilor cehoslovace, în regia lui Ivan Toman. Evocare a unor întâmplări reale, petrecute în perioada imediat următoare încetării celui de-al doilea război mondial. Cu Karel Hrbek, Jan Hájek și reușit cu...
● **Clasa muncitoare** — producție a studiourilor italiene, în regia lui Elio Petri. Distins cu Marele premiu (ex aequo) la festivalul de la Cannes — 1972, filmul angajează o dezbateră asupra unor probleme ale clasei muncitoare din Italia contemporană. În distribuție: Gian-Marco Volontè, Mariangela Melato, Salvo Randone.
● **Eolomea** — coproducție a studiourilor din R.D. Germană, U.R.S.S. și R.P. Bulgaria, în regia lui Herrmann Zschoche. Film de anticipație științifico-fantastic, interpretat de Cox Habbema, Ivan Andonov, Veselod Sanajev etc.
● **Cind legende mor** — producție a studiourilor americane, în regia lui Stuart Miller. Povestea unui vestit campion de „rodeo”, o poveste cu implicații sociale privind situația dramatică a indienilor pe teritoriile Unite. Cu Richard Widmark, Frederic Forrest etc.

— **Proiectul de Lege privind protecția mediului înconjurător, supus dezbaterii publice, se referă, în cîteva dintre prevederile sale, la îndalțarea organelor de control ale mișcării de la o controlă concentrația poluanților, intensitatea zgomotului, de a lua măsuri și a aplica sancțiuni celor vinovați de poluarea mediului de către autovehicule. Am dori să ne înțelegem în ce măsură este gata miliția să facă față exigențelor noii legi, pornind de la faptul că în proiect se face și o afirmare despre sancțiunile prevăzute de lege în scopare. Or, actualele regulamente...**

— **Sînt insuficiente, vrei să spuneti. Asa este. Pregătim proiectul unei noi legi a circulației, care îmbrunătățește multe dintre capitolele actualelor regulamente, ocupîndu-se în mod corespunzător și de aspectele pe care le ridică protecția mediului ambiant. Ne întrebăm în ce măsură sîntem gata să facem față exigențelor. Este cazul să arătăm că miliția este dotată cu aparatură de măsurare și control pentru Starea autovehiculelor, că desfășurăm sondaje ample asupra stării autovehiculelor, a cantităților de no-civități pe care le emana...**

— **Și ce eu ardat aceste son-daje?**

— **Un lucru deloc îmbucurător: circa 35 la sută dintre autovehicule, în special autocamioane, autobuze ale transportului în comun, autovehicule ale șantierelor de construcții, tractoare rutiere, emană gaze noxive sau fum cu mult peste limitele admise în țările unde această problemă este de mai mult timp reglementată.**

— **În proiectul noii legi a circulației, care este în curs de elaborare, tinîndu-se seama și de experiența cea mai bună acumulată pe plan internațional, în special în țările din Europa, cit și de unele condiții specifice ale noastre, se stabilește nivelul limitelor de concentrație a gazelor de eșapament și de zgomot care nu vor putea fi depășite.**

O amplă manifestare folclorică

„SĂRBĂTOAREA LILIACULUI”

DROBETA TURNU-SEVERIN (Correspondenții „Științei”, Virgil Tătaru). — Duminică, în localitatea Panoarele din Județul Mehedinți a avut loc tradiționala Sărbătoare a liliacului. Situată într-un cadru natural inedit — cunoscutul pod natural din piatră și lacul Zăton — pădurea de liliac ce se întinde pe o suprafață de 35 ha a devenit, în fiecare an, în prima jumătate a lunii mai, locul unor ample manifestări folclorice. În cursul zilei de ieri și-au dat întâlnire la Panoarele formate artistice din întreg cuprinsul județului care au prezentat, pe estradă amănunțit în ser liber, atracțiile broșate artistice. Sărbătoarea liliacului a reunit mulți de oameni pe meleagurile mehedințene, din județele învecinate și alte locuri din țară. Pînă noaptea trziu cîntecul, jocul și voala bună au dat acestui ample manifestări semnificative unei adevărate sărbători a primăverii.

tv

Programul I

17.30 Curs de limba franceză. Lecția a 54-a.

18.00 Telex.

18.03 La ordinele zilei. Azi, județul strălia.

18.20 Cîmînu.

19.00 Ecranul.

19.20 101 de seri.

19.30 Teleserial „Cîncinului înainte de termen — cauză a întregului popor.”

20.00 Cîntecul săptămîinii: „Tara mea”, de Ion Stăvăr, text George Popovici, interpretăză Nicușor Bălcescu.

20.05 Mai avem o întrebare? „Protecție pentru apărarea sănătății” La întrebările telespectatorilor vor răspunde acad. Aurel Moga-cardiolog; prof. dr. Pop D. Popa — specialist în chirurgie cardiacă; dr. Ion Orbu.

20.15 Roman folclor: „Femeia în alb”. Producție a studiourilor de televiziune franceze, după romanul lui Wilkie Collins. Regia: Pierre Gauthier. În distribuție: Bernard Rousset, Colette Berger, Paul Milla, Jean Leu-vrais, Jean Martin, Henri Nassiet. Episodul III.

21.35 Revista literară TV nr. 1.

22.35 24 de seri.

22.50 Luminile rampelor. În program: „Mica serenadă” KV 215 de W. A. Mozart, Interpretăză Orestes Pătruș, meră din München. Dirijor: Hans Stadlmair.

Programul II

20.00 Avangpremieră.

20.05 Film serial pentru copii: „Daktari”.

20.30 Desene animate: „Cum juca cazaci fotbal” — producție a studiourilor sovietice.

20.56 Publicitate.

20.55 Film documentar: „Pădurile vitruvului”. Producție a studioului de filme documentare „Alteza”. Regia: Alina Drăgulescu.

21.05 Arta din opere italiene.

21.35 Film serial: „Pe urmele lui Caplja”. Producție a studiourilor de televiziune jugoslavene, de la Zagreb, în colaborare cu studiourile de televiziune franceze. În distribuție: Ljubica Samardzic, Fabian Snavogec, Ivo Serdar, Iovan Licina.

CULTUL MUNCII

(Urmare din pag. 1)

la Turda, în urma unui proiect de la ICEHIM-București, o producție complexă, redîndu-se înțr-oare amplatoare a activităților industriale.

Munca de proiectare în atelierul-scoală se desfășoară sub conducerea directă a profesorului Crețina, la eșal, deasupra hălei centrale, în încăperi linistite și bine luminate. Studentii execută o temă de colaborare cu producția, o cutie de avans fără a desprinde o mîna de frezată universală cu masă în consolă, după cum lmi explică șeful de lucrări, Iosif Feiner, tot reșisan de origine. Problema cea mai importantă este de a desprinde o mîna de frezată universală cu masă în consolă, după cum lmi explică șeful de lucrări, Iosif Feiner, tot reșisan de origine. Problema cea mai importantă este de a desprinde o mîna de frezată universală cu masă în consolă, după cum lmi explică șeful de lucrări, Iosif Feiner, tot reșisan de origine. Problema cea mai importantă este de a desprinde o mîna de frezată universală cu masă în consolă, după cum lmi explică șeful de lucrări, Iosif Feiner, tot reșisan de origine.

buie cîntă, cită vizoare poate fi deslășită în geometria complicată a unei asemenea planșe. Un ochi atent și exercitat poate estima de cite ori ai lucrat cu mîna respectivă și cît de întîmă îl este recunoașterea ei. De aceea, prezenta alături de studenți a unor cadre didactice cu experiență de uzină este indispensabilă.

Dincolo de distanțierile efective în ordinea strictă a cunoașterii procesului de producție și a muncii de concepție, atelierul-scoală are o funcție educativă extrem de importantă.

Studentii doresc multă trazăre de inimă și un dezvoltament mai mare față de producție. Ei constată că sînt realități uzine. Înșurîndu-se în acesal timp disciplină productivă, un element indispensabil al activității economice. Fără disciplina nu se poate crea nimic în profesia noastră. Avem contacte în valoare de cîni milioane lei, cu termene de execuție. Studentii se obișnuiesc să respecte disciplina de plan, încep să cunoască în mod concret ce este vîntul unei unități industriale. Încadrarea într-un sistem — conchide tovarășul Grosanu. Conștința responsabilităților sociale atribuie acesor studenții seriozitate, o mai accentuată maturitate și înțelegere a viitorului profesioni.

Plecînd din atelierul-scoală al Politehnicii Timișorene am avut sentimentul că am cunoscut un loc de mare concentrare a energiei (fizice, restice, animate de pasune și de o fermă conștință a sarcinilor educative și profesionale care stau în fața învățămîntului actual)

Circulația rutieră poate deveni mai puțin poluantă

● **Sondaje revelatoare: mai bine de o treime din totalul autovehiculelor circulă cu carburatoare încorrupte reglate** ● **De ce întîrzie asimilarea aparatului de testare a gazelor de eșapament** ● **Spre elaborarea unei noi legi a circulației**

Convorbite cu tovarășul general-majors HARALAMBIE VIASCEANU, adjunct al șefului Inspectoratului general al miliției

producție curentă de vehicule noi, de multe zeci de mil. anual. Pornind de la această realitate, stabilim limite ceva mai largi pentru parcul existent. Adică nită limite care pot fi respectate, dacă se asigură reglajul corect de carburator (sau injectie), dacă se remediază defecțiile ce duc la exces de gaze de eșapament și, lucru deloc neglijat, la consum exagerat de carburanți și lubrifianti. Iar pentru privește emisia de poluanți, vom putea aplica sancțiuni, vom intensifica circulația mașinilor. Dar își da fiecare seama că nu putem spori personalul de specialitate al miliției în ritmul producției de autovehicule și de intensificare a traficului. Ba mai mult, în cursul acțiunilor, lucrătorii noștri au fost întrebați: „Bine, bine, o să ne străduim să reglăm cît mai bine motorul, dar cu ce să măsurăm emisia gazelor de eșapament?” Asta-l problema. Nu e suficient ca noi să fim dotați cu aparatură, ea este necesară uzinelor de reparatii, atelierelor de întreținere, tuturor garajelor. Este vorba de analizare de gaze pentru motoare cu benzină, fummetre pentru motoare Diesel, sonometre pentru măsurarea zgomotului. Or, acestea nu se produc încă în țară. Este o întîrziere destul de greu de înteles, avînd în vedere că în curînd industria noastră constructoare de autovehicule împlineste două decenii. Fapt este că industria noastră, a construcțiilor de mașini, va trebui să asimileze operativ aceste tipuri de aparate. S-au asimilat altele, mult mai pretențioase și complexe.

— **În concluzie, cum vedeți rolul organelor de specialitate ale miliției în protejarea mediului ambiant împotriva poluării auto?**

— **Noile regulamente privind circulația pe drumurile publice vor fi, de asemenea, un instrument important pentru trădarea corala a tuturor factorilor privind protecția mediului înconjurător. Nu subestimăm rolul strădanilor noastre, dar mediul este al nostru al tuturor și, de aceea, apreciez că este necesară colaborarea corala a tuturor factorilor „miliției, producătorii de autovehicule, de aparatură de măsurare și control, unități de întreținere, delințorii și forurile lor tutelare, pentru a acorda sprînjul cuvenit omului de la volan, pentru că să l se pună la dispoziție vehicule în stare corespunzătoare și a l se putea cere o exploatare la nivelul exigențelor actuale.**

— **Sperăm că în această activitate importantă vom putea conta pe sprînjul opiniei publice, al presei, radioului și televiziunii, a căror influență, atunci cînd se exercită, este de un mare sprînj pentru noi.**

Convorbire consensată de **AI. PLĂTESU**

